



Uputa za nositelje projekata i partnere u vezi s Politikom transparentnosti Grupe EIB-a

1. Uvod

EIB provodi Politiku transparentnosti koja je u skladu s normama transparentnosti EU-a i najboljom međunarodnom praksom. Ta Politika dostupna je na mrežnim stranicama EIB-a na svim službenim jezicima EU-a.¹

Kao banka Europske unije i tijelo EU-a, EIB je svjestan svoje odgovornosti da u najvećoj mogućoj mjeri bude **otvoren i transparentan** prema građanima EU-a i svekolikoj javnosti. Kao financijska institucija, EIB ujedno mora održavati **pouzdanje i povjerenje** svojih klijenata, sufinancijera, ulagača i inih mjerodavnih trećih strana.

Politikom se utvrđuje pristup Grupe EIB-a u odnosu na transparentnost i uključivanje dionika. Njome se utvrđuju osnovna načela koja se primjenjuju na cjelokupnu Grupu EIB-a, kao i detaljne odredbe koje se odnose isključivo na EIB.

Politika pripadnicima javnosti daje pravo da zatraže **pristup svim informacijama i dokumentima u posjedu EIB-a**. Istodobno osigurava **zaštitu povjerljivih informacija** kojima raspolaže EIB.

Grupa EIB-a zalaže se za poštovanje ljudskih prava u svim svojim aktivnostima. Grupa EIB-a ne dopušta nikakav oblik odmazde protiv pojedinaca ili organizacija zbog toga što ostvaruju svoja prava prema njezinoj Politici transparentnosti.

2. Svrha ove upute

Svrha ove upute je **informirati nositelje projekata, zajmoprimce i sufinancijere o načelima i glavnim odredbama Politike transparentnosti**, kao i njihovoj praktičnoj primjeni u pogledu informacija koje EIB iznosi ili prima u vezi sa svojim poslovanjem.

EIB aktivno **promiče transparentnost i dobro upravljanje** u projektima koje financira, u trgovačkim društvima u kojima ima udjele i, općenito, kod svojih ugovornih partnera. Stoga je bitno da se nositelji projekata i partneri EIB-a upoznaju s ključnim načelima Politike te, po potrebi, surađuju s EIB-om u provođenju tih načela.

¹ <https://www.eib.org/en/publications/eib-group-transparency-policy-2021>

EIB potiče nositelje projekata, zajmoprimce i druge mjerodavne strane da **okolišne i socijalne informacije o projektima financiranim njegovim sredstvima stave na raspolaganje javnosti**, da budu otvoreni i transparentni u pogledu svojih odnosa i dogovora s EIB-om te da u okviru financiranih projekata poštuju načela transparentnosti potanko opisana u Politici. Pritom ne bi trebalo dovoditi u pitanje legitimne interese EIB-a i ostalih trećih strana kao ni mjerodavne zakone i propise.

Ovom se uputom ne daje potpuni ni sveobuhvatni pregled Politike. Ne bavi se obvezama izvještavanja niti zahtjevima u vezi s iznošenjem informacija koji mogu proizaći iz drugih međunarodnih, EU-ovih ili nacionalnih okvira. Izrađena je isključivo u svrhu informiranja i ne utječe na prava i obveze trećih strana.

Nositelje projekata i partnere ovim se putem poziva da pogledaju Politiku kako bi se u potpunosti informirali i da se obrate EIB-u kada trebaju mjerodavne smjernice o Politici.

3. Osnova Politike

- **Načelo otvorenosti** institucija, tijela, ureda i agencija EU-a utvrđeno je **Ugovorom o Europskoj uniji (UEU)** i **Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU)**, poglavito člankom 1. odnosno člankom 15. stavkom 1.
- K tome, kao tijelo EU-a, Banka se, kad je to primjenjivo, mora pridržavati Uredbe (EZ) br. 1367/2006 o primjeni odredaba Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice.
- Grupa EIB-a u skladu s time donijela je Politiku transparentnosti kojom se taj regulatorni okvir prenosi u praksu u odnosu na pravila i postupke Grupe.

4. Sadržaj Politike

- Politika transparentnosti vodi se osnovnim načelima **otvorenosti, osiguranja povjerenja i čuvanja osjetljivih informacija, kao i spremnosti na slušanje i uključivanje dionika**.
- U Politici se opisuju i informacije koje Banka redovito objavljuje na svojoj mrežnoj stranici (vidjeti dio 4.1.). Isto tako, javnosti se daje pravo da zatraži pristup informacijama i dokumentima u posjedu EIB-a te se opisuju postupci za ostvarivanje tog prava (vidjeti dio 4.2.). K tome, opisuje se opći pristup Banke prema transparentnosti, uključivanju dionika i javnom savjetovanju, kao i mehanizmi za pritužbe i žalbe dostupni javnosti.

4.1. Objavljivanje informacija

- Radi podupiranja i promicanja načela transparentnosti, EIB se u potpunosti zalaže za redovito i pravodobno objavljivanje točnih informacija o svojoj ulozi, politikama i poslovanju, prvenstveno putem svojih mrežnih stranica (www.eib.org).
- Konkretno, EIB objavljuje sažetke projekata za koje razmatra financiranje. Do takve objave dolazi kada je EIB u razgovorima s nositeljem projekta već dovoljno uznapredovao da bi otpočeo s procjenom projekta. Ovaj korak prethodi prijedlogu financiranja koji se podnosi Upravnom vijeću EIB-a na odobrenje.

- Radi zaštite opravdanih interesa na temelju iznimaka od obveze iznošenja informacija, a koje su utvrđene u poglavlju 5. Politike, određen broj projektnih sažetaka možda se neće objaviti prije odobrenja Upravnog vijeća, a u nekim slučajevima ni prije potpisivanja ugovora o financiranju (vidjeti sljedeći odjeljak ove upute).
- Nakon potpisivanja ugovora, sažetak projekta nadopunjuje se Izjavom o dodatnosti i učinku (*engl. Additionality and Impact Statement, (AIS)*), u kojoj se sažeto opisuje način na koji EIB osigurava dodatnost i postiže učinak kroz projekte koje financira.
- **Informacije o okolišu** koje su u posjedu EIB-a također se stavljaju na raspolaganje u što ranijoj fazi projektnog ciklusa, i to posredstvom EIB-ova Javnog registra koji je EIB uspostavio na svojim mrežnim stranicama (<https://www.eib.org/en/registers/index.htm>).
- Po isteku razdoblja od 30 godina, dokumenti postaju podložni razmatranju mogućnosti njihova javnog arhiviranja. Općenito, informacije ostaju u isključivom posjedu EIB-a sve do prestanka trajanja obveze njihova čuvanja (članak 5.15.).

4.2. Iznošenje informacija

- EIB redovito prima **zahtjeve predstavnika javnosti za iznošenje informacija** (npr. od građana, organizacija civilnog društva, akademske zajednice), s kojima se postupa u skladu s Politikom. Neki od tih zahtjeva odnose se na informacije i dokumente koji potječu od klijenata ili partnera Banke i/ili se tiču njihovog poslovanja.
- Politika se temelji na načelu „**pretpostavke iznošenja informacija**“ (članak 5.1.). To znači da se **sve informacije i dokumenti u posjedu EIB-a u načelu mogu iznijeti** zainteresiranim pripadnicima javnosti na njihov zahtjev.
- Međutim, **Banka poštuje povjerljivost svojih poslovnih partnera** te neće otkrivati podatke ako bi se time potkopala zaštita legitimnih interesa ili prekršila obveza čuvanja poslovne tajne ili propisi EU-a (npr. o zlouporabi tržišta).
- Naime, Politikom su predviđene i **iznimke** koje služe zaštiti opravdanih interesa koji bi mogli biti narušeni ako se traženi podaci otkriju (vidjeti poglavlje 5. Politike).
- Na primjer, Banka neće iznijeti nikakvu informaciju kojom bi se **dovela u pitanje zaštita**:
 - **poslovnih interesa** nositelja projekta ili bilo koje treće strane (članak 5.5.). Tu se, na primjer, može raditi o poslovnim, financijskim, zaštićenim ili drugim informacijama/dokumentima koji nisu javni, a koje je EIB stvorio ili dobio, informacijama/dokumentima u vezi s pregovorima, pravnim dokumentima i s time povezanom prepiskom ili informacijama/dokumentima koji su obuhvaćeni ugovorom o povjerljivosti ili u odnosu na koje neka treća strana ima legitimna očekivanja u pogledu njihova neiznošenja.
 - **intelektualnog vlasništva** nositelja projekta ili bilo koje treće strane (članak 5.6.).
- Prethodne točke primjenjuju se osim ako u vezi s iznošenjem predmetnih informacija postoji neki **viši javni interes**. Smatra se da viši javni interes postoji kada se, primjerice, **zatražene informacije odnose na emisije u okoliš** (npr. plinovi i čestice koje se izbacuju u zrak ili emitiraju iz raznih izvora). **Takve informacije** u načelu bi trebale **biti iznesene** slijedom zahtjeva.

- To se odnosi i na informacije i dokumente koje je dostavila ili sastavila neka **treća strana, a u posjedu su EIB-a**. Prije nego što odluči hoće li iznijeti zatražene informacije ili dokumente ili ne, **Banka će se s dotičnom trećom stranom posavjetovati kako bi se utvrdilo primjenjuje li se neka iznimka od obveze iznošenja** (osim ako je očito da se dokument ili informacija može ili ne može iznijeti (članak 5.11.)).
- U takvim slučajevima nositelji projekata i partneri dužni su obavijestiti EIB za koje dijelove zatraženih dokumenata smatraju da su obuhvaćeni nekom od iznimki od obveze iznošenja prema Politici transparentnosti EIB-a, a ujedno su dužni dati obrazloženje s opisom štete koja bi mogla biti prouzročena iznošenjem dotične informacije. U slučaju izostanka odgovora u zadanom roku, EIB će odlučiti o iznošenju na temelju odredbi Politike.
- EIB je dužan odgovoriti na zahtjeve za iznošenje informacija u roku od **15 radnih dana** (članak 5.22.). U iznimnim slučajevima, primjerice, kad je zahtjev složen i odgovor je nemoguće dati u navedenom roku (na primjer, u slučaju zahtjeva koji se odnosi na vrlo opsežan dokument ili kada informacije nisu odmah na raspolaganju i teško ih je prikupiti i pripremiti), EIB je dužan potruditi se da na takav zahtjev odgovori **najkasnije 30 radnih dana** od njegova zaprimanja (članak 5.24.).

Nositelji projekata i partneri koji dobiju zahtjev za pristup informacijama ili iznošenje informacija u vezi s nekim dokumentom EIB-a, kao i svi oni koji imaju dodatna pitanja o EIB-ovom pristupu transparentnosti mogu se obratiti **Informativnoj službi EIB-a** (infodesk@eib.org) ili izravno svojim partnerima u EIB-u (npr. nadležnom kreditnom referentu).

*Nositelji projekata i partneri koji su i u širem smislu zainteresirani za pristup informacijama, sudjelovanje javnosti u odlučivanju i pristup pravosuđu u pitanjima okoliša mogu pogledati i **UNECE-ov Vodič za provedbu Aarhuške konvencije**².*

2. <https://unece.org/environment-policy/publications/aarhus-convention-implementation-guide-second-edition>